

14 januari 2024 (2de zondag door het jaar)

Anton Milh o.p.

Beste zusters en broeders,

Er was eens... een professor in Leuven die aan de eerstejaars les metafysica gaf. Zijn filosofische bespiegelingen waren zo onnavolgbaar, dat de studenten zelfs geen aanknopingspunt vonden om een vraag over te stellen. Tussen al het gesteun en gezucht door vond een van de studenten op een gegeven moment toch de moed om de professor om wat verduidelijking te vragen. De professor stopte zijn betoog, dacht na, en zei toen: 'Laat ons eens een concreet voorbeeld nemen... Een zijnde...' Het is een beetje als beginnen over hogere wiskunde tegen iemand die zijn maaltafels nog niet kent, of een analfabeet inschrijven voor het Groot Dictee der Nederlandse Taal. Een goede leraar, een goede pedagoog begrijpt welke vragen leven bij zijn leerlingen, kan ze op een verstaanbare manier beantwoorden, en helpt hen zo hun kennis op te bouwen.

Vandaag lijkt de evangelist Johannes maar een matige pedagoog te zijn. Tot driemaal toe verduidelijkt hij waar wij het misschien niet nodig hebben. 'Rabbi' betekent 'Meester', 'Messias' betekent 'Gezalfde', 'Kefas' betekent 'Rots'. Zo ver waren we al, heeft u misschien gedacht, dat hoeft toch allemaal niet vertaald te worden. Maar de centrale vraag die deze tekst oproept wordt schijnbaar niet beantwoord. 'Waar houdt Gij U op?' zo vragen de leerlingen aan Jezus, en Hij antwoordt: 'Kom en zie'. Als lezer verwacht je vervolgens een beschrijving van Jezus' verblijfplaats, of Hij een grote hof had, of een garage en een zwembad... Maar het

Evangelie zegt enkel: ‘Daarop gingen de leerlingen mee en zagen waar Jezus zich ophield. Die dag bleven zij bij Hem.’ Die ene vraag waar we écht een antwoord op zouden willen krijgen, blijft onbeantwoord.

Of toch niet? Misschien probeert Johannes ons net duidelijk te maken dat ‘waar Jezus zich ophoudt’ niet zozeer te maken heeft met een plaats, maar wel met een tijd, met een engagement. Als wij naar Jezus willen gaan kunnen wij natuurlijk naar de kerk gaan, en Hem daar ontmoeten in de sacramenten en in het Tabernakel. Maar ook als wij dat doen gaat het om ‘tijd nemen’ voor Jezus, om je te engageren om naar Hem toe te gaan en bij Hem te verwijlen. Net zoals de eerste leerlingen. De tekst zegt het heel mooi: ‘Die dag bleven zij bij Hem.’ Dat is het hele streefdoel van ons christelijk leven. Bij Jezus zijn, bij Hem blijven, in zijn gezelschap verkeren, van zijn aanwezigheid genieten.

Dat wij allen worden uitgenodigd om zo telkens weer tot Jezus te gaan en bij Hem te zijn, blijkt wel uit zijn uitnodigende woorden. ‘Jullie willen weten waar ik verblijf? Kom en zie!’ Net zoals de jonge Samuël worden wij door God opgeroepen. Je zou kunnen zeggen: Samuël was toch al bij God, want Hij verbleef in de Tempel? Maar ook hier wordt Samuël uitgenodigd om op een andere manier bij God te zijn. Geen manier die kan uitgedrukt worden in afstand. Want dan ben ik zagezegd dichter bij God wanneer ik vlakbij het Heilige der Heiligen in de Tempel zou staan, dan hier op de rechteroever van de Schelde. Het gaat om een manier van aanwezig zijn bij God die kan worden uitgedrukt als aandacht, als beschikbaarheid, als inzet, als gebed. Zoals Samuël uiteindelijk op suggestie van Eli antwoordt: ‘Spreek Heer, uw dienaar luistert.’ Dat onze aanwezigheid bij God niet per se iets met afstand van doen heeft, blijkt ook uit de eerste brief aan de Korinthiërs. De Geest van God woont in ons lichaam, zo zegt Paulus – en je kan toch moeilijk dichter bij iets zijn dan bij je eigen lichaam? Wil je bij God zijn, zoek dan hoe Hij eigenlijk al in jou aanwezig is.

In Jezus’ ‘Kom en zie’ lijkt ook iets door te klinken van de Psalm. Kom, en ‘proef en zie het, hoe mild de Heer is. Gelukzalig is de mens die op Hem hoopt’ (Ps 34,9). Dat is de bedoeling van Jezus’ uitnodiging. Ons tot bij Hem trekken om de zoete smaak te proeven van wie Hij voor ons is, de zoete smaak van onze Verlossing die in Hem bewerkstelligd wordt. ‘Kom en zie’, het is de uitnodiging die zo meteen aan ons allen wordt gericht wanneer wij samen eucharistie vieren. Laat ons die uitnodiging van harte

aannemen. Laat ons bij de Heer blijven, de hele dag, en alle dagen van ons leven, om eens voorgoed bij Hem te mogen zijn. Amen.